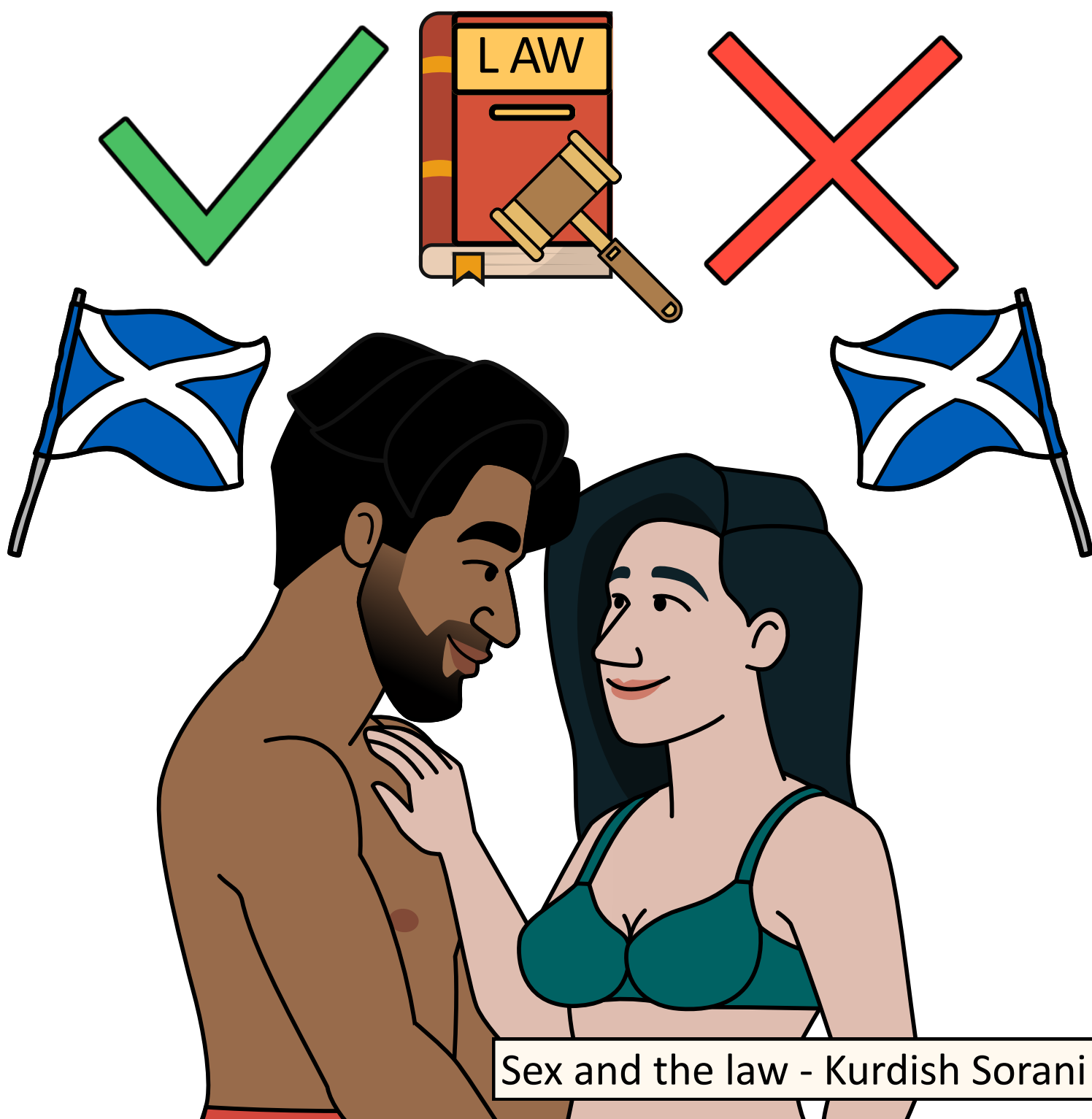
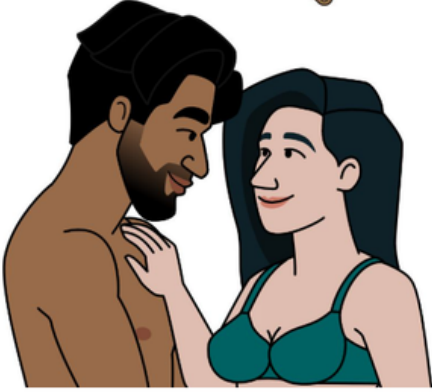

سێکس و یاسا له سکۆتلەندا

رێنمایی ئاسان بۆ خوێندنهوه

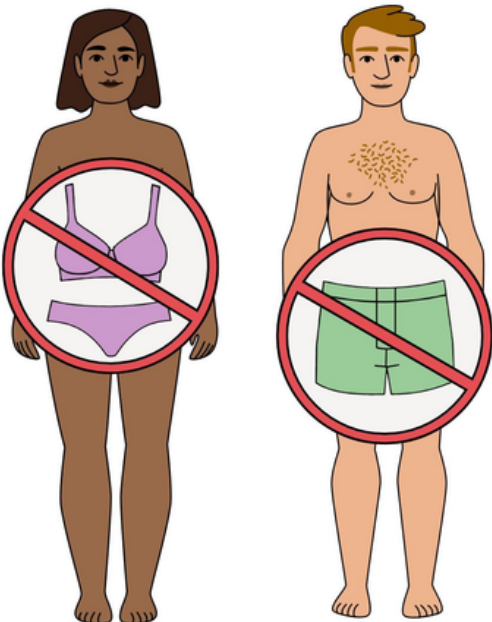

هەموو كەسێك لە سكۆتەلەندا مافی ئەوەی
هەيە دەربارەى جەستە و سێكس و پەيوەندى
و تەندروستى سێكسى خۆى بزانێت. ئەمەش
بەشێكى گەرمى پرۆسەى سەلامەتییە.

ئەم نامىلكەيە بۆ ئەو كەسانە دانراوە كە
تەمەنيان لە 13 ساڵ كەمترە.

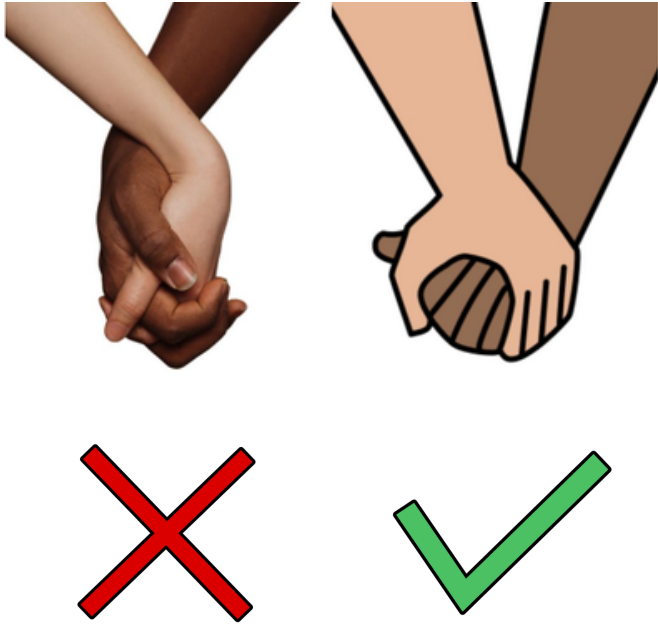
ئەگەر تەمەنت لە خوار 13 ساڵەو هەيە، كێشە و
پرسيارەكان سەبارەت بە رەزامەندى سێكسى و
ياسا لە گەڵ كەسێكى پێگەيشتوو و
متمانەپێكراو باس بكە.

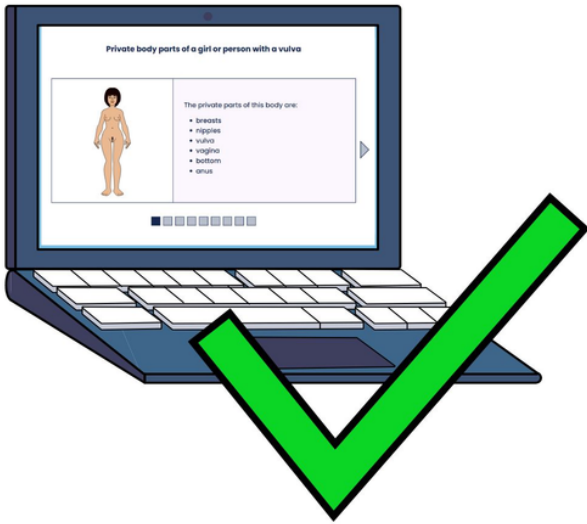
ئەم نامىلكەيە ئەم وێنانه لەخۆدەگرێت:

- ئەندامەكانى جەستەى تايبەت
- مروڤى بى داپۆشراو
- دەست لێدانى سێكسى (بە جلى ژێرەو)

ئەم وێنانه بۆ باشتەر تێگەيشتن لە مادەكە
بەكاردەهێنرێن.

لەم نامىلكەيەدا وینەى بەشە تايبەتییە
راستەقینەکانى مروّف نییە.

سەیرکردنى ئەم وینانە ئاساییە بۆ ئەوەى لە
پرسەکانى پەيوەست بە رەزامەندى سیکسى
و یاسا تیبگەیت.

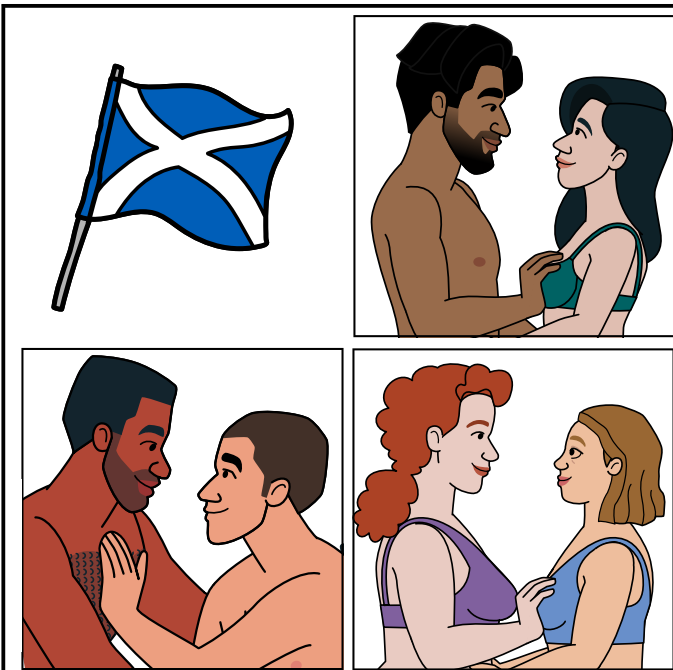
ئەگەر هەر پرسىاریک یان نیگەرانییەکتان
هەيە سەبارەت بە ناوەرپۆكى ئەم نامىلكەيە،
باشتر وایە لەگەڵ كەسێكى پێگەيشتوو و
متمانەپێكراو قسە بكەن.

رەزامەندی سیکسی و یاسا لە سکۆتلەندا

بەپێی یاسای سکۆتلەندا تەنھا لە حالەتیکدا
دروستە سیکس لە گەڵ کەسێکدا بکری
ئەگەر ئەو کەسە رەزامەندی لەسەر
پەيوەندییە کە هەبێت.

رەزامەندی لەسەر سیکس واتە پیدانی
رەزامەندی روون یان ناراستەوخۆ بۆ
جووتبوونی سیکسی.

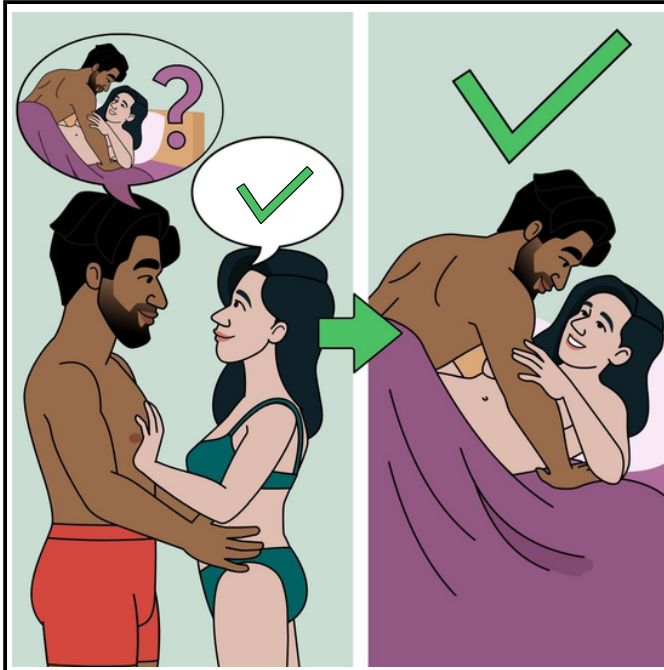

لە سکۆتلەندا مەروڤەکان دەتوانن سیکس
لە گەڵ کەسێکی هاوڕەگەز یان بەرامبەر
بکەن.

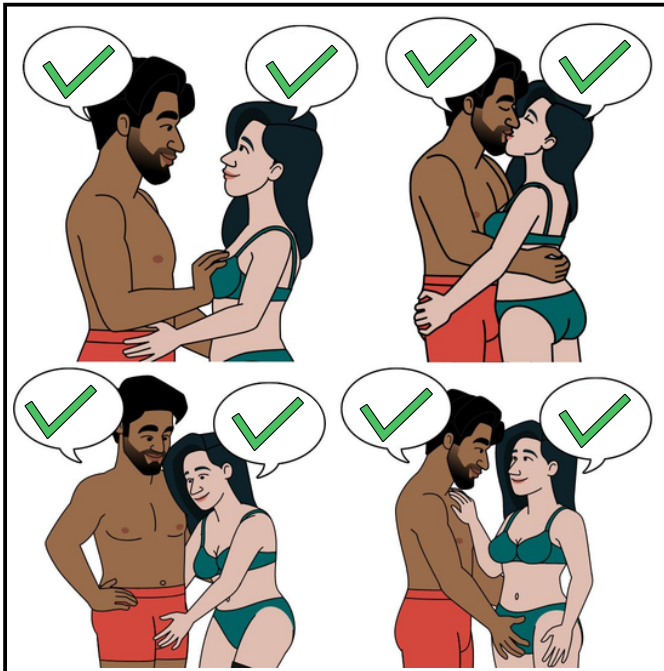
بۆ هەر بەرکەوتنێک یان چالاکیەکی سیکسی
رەزامەندی و رەزامەندی پێویستە.

رەزامەندی سیکسی و یاسا لە سکۆتلهندا

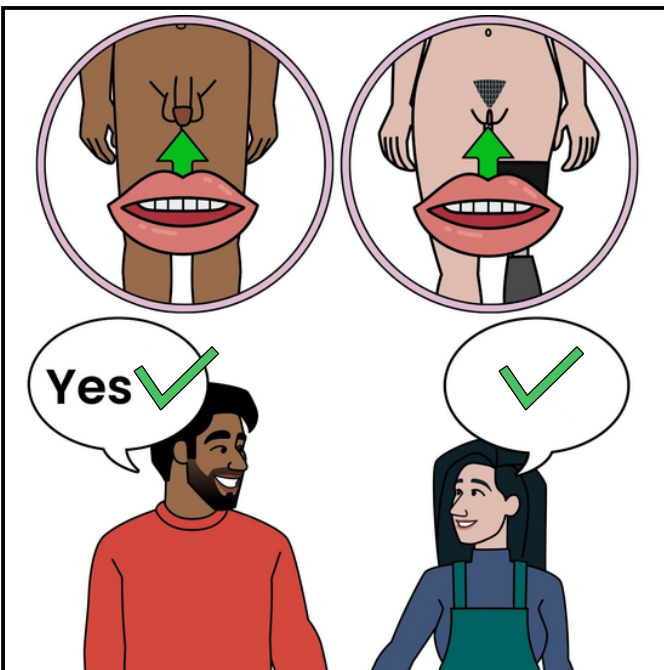

پیش ئەوێ بەشدارى هەر جۆره دەست
لێدانىک یان چالاکیه کی سیکسی بکهیت،
پێویسته له هاوبهشی ژيانت بپرسیت که ئایا
رازییه بۆ سیکسکردن.

جووتبوونی سیکسی په یوهسته به رەزامەندی
و رەزامەندی هاوبهشی سیکسییهوه.

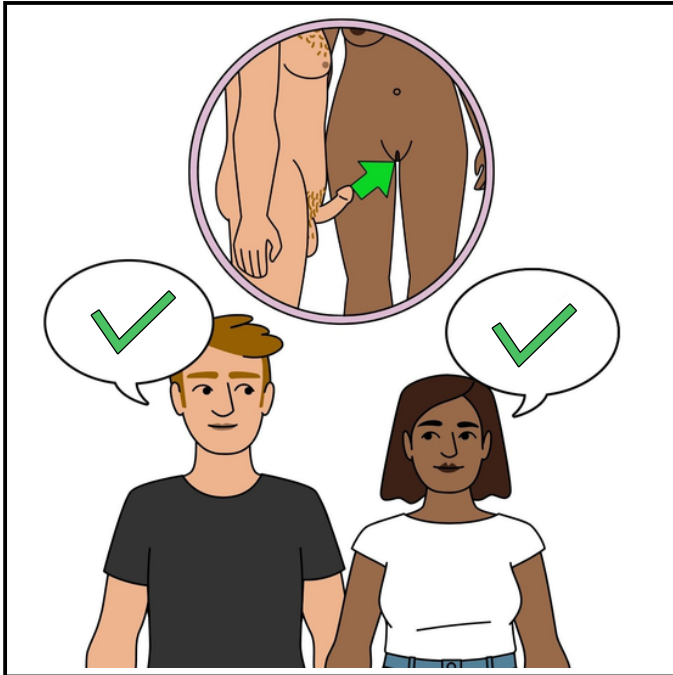
پێویسته داواى مۆلەت له هاوبهشی ژيانت
بکهیت بۆ دەست لێدانی ئەندامى تايبهتى
هاوبهشه کهت.

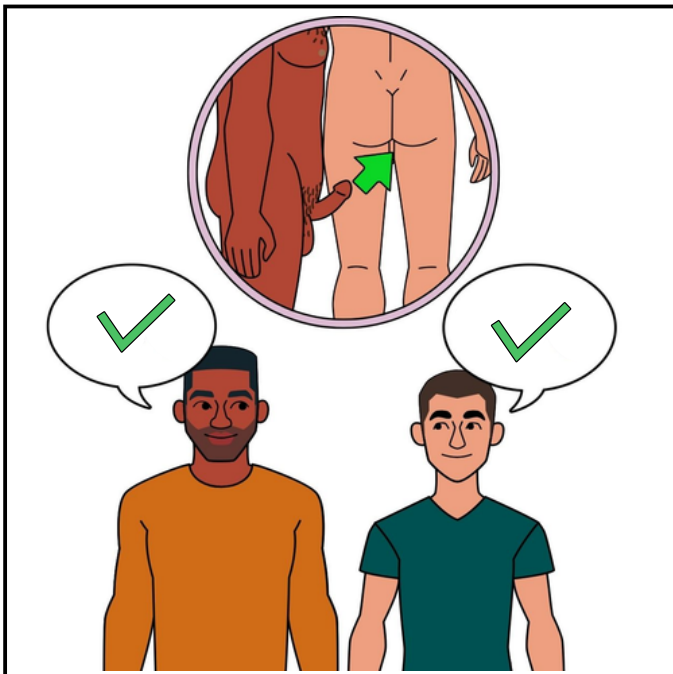
ههروهها سیکسی دەم و ددان به پێی
رەزامەندی.

سیکسی دەم و ددان کاتیک روودهدات که
ههردوو هاوسه ره که لێو یان زمانیان
به کاربهێنن بۆ دەست لێدانی ئەندامى نێرینه
یان زێ.

رەزامەندى سىكىسى و ياسا له سكوۆتلهندا

هەر وهه به كارهيئانى ئەندامى نيرينه بۆ
سىكىسى زى پيويسىتى به رەزامەندى لايەنى
به رامبەر هەيه. لهم جوۆره سىكسهدا ئەندامى
نيرينه دەخرىته ناو زىيه وه.

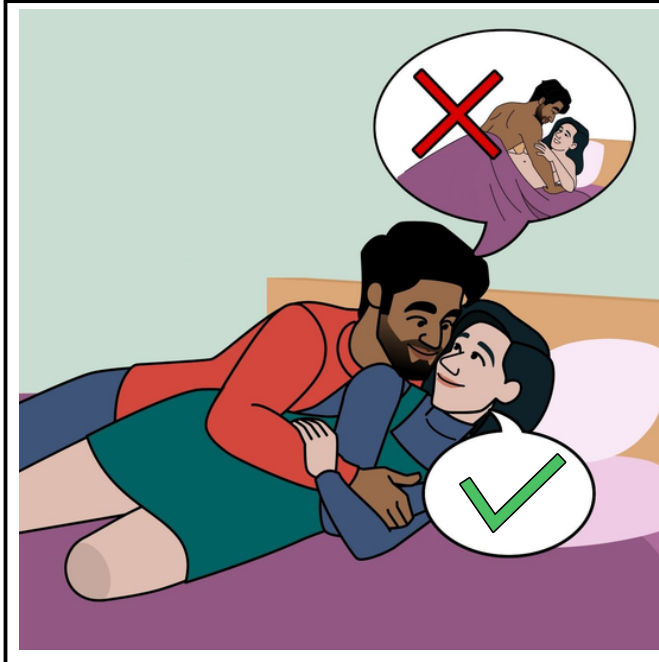
پيويسىته داواى موۆلت له هاوبهشى ژيانى
بكهيت بۆ ئەنجامدانى سىكىسى كوۆم.

سىكىسى كوۆم كاتىكه كه ئەندامى نيرينه
دەخرىته ناو كوۆم (كوۆم)ى هاوبهشى
سىكىسى.

ئەگەر هەستت به نارەحهتى كرد يان ئەگەر
بيروۆكه كهت گوۆرى، پيويسىته هاوبهشى
ژيانى ئاگادار بكهيته وه.

ئەگەر سىكس بۆ هيچ كام له ئيوه
چيژبه خش نه بوو، دهتوانن له هەر كاتىكدا
بوهستينن.

تو مافی نه وهت هه یه بلی نه خیر.

نابیت هاوبه شی ژیا نیت ناچارت بکات
بیرۆ که که ت بگوریت یان سیکیس بکهیت که
ناخوش بیت.

پیویسته ریز له مافی هاوبه شه که ت بگوریت
که بلیت نه خیر.

نه گهر هاوبه شی ژیا نیت دژی سیکیسه، نابیت
فشار بخه یته سه ری بو نه وهی بیرۆ که که ی
بگوریت.

له م دوخه دا خوت به دوور بگره له سیکیسکردن
له گه لیان.

رەزاملەندى سىڭسى و ياسا له سكوتهندا

مروڤ ناتوانيت له كاتي خەوتندا رەزاملەندى
بدات لەسەر سىڭسکردن.

سىڭسکردن له گەل كەسېك كە خەوتوو
رېڭەپىدراو نىيە.

كەسېك ناتوانيت له كاتي سەرخۆشى يان
سەرخۆشيدا رەزاملەندى بدات لەسەر
سىڭسکردن.

سىڭسکردن له گەل كەسېك كە بېھۆش
بىت، سەرخۆش بىت رېڭەپىدراو نىيە.

رەفتارى سىڭسى نەخوازراو- وەك
گالته جارى سىڭسى، كۆمىنتى سىڭسى،
دەست لىدان، چاولىکردن، يان نىشاندانى
بەشە تايبەتەكان- بە ئازاردانى سىڭسى
دادەنرېت.

ئەم كردهوانە ناياسايين.

رهزانه‌ندی سیکی و یاسا له سکوتله‌ندا

کرده‌وهی دهست لیدانی کهسیک له به‌شه
تایبه‌تیه‌کانی جه‌سته یان ماچکردنی کهسیکی
تر به‌بی ره‌زانه‌ندی ته‌وان به‌ئازاردانی
سیکیکی یان ده‌ستدریژی سیکیکی داد‌هنریت.

ئه‌م کرده‌وانه‌نایاسایین.

دانانی ته‌ندامی نیرینه‌بو ناو زی، ده‌م، یان
کۆمی کهسیک به‌بی ره‌زانه‌ندی پیی
ده‌وتریت "ده‌ستدریژی".

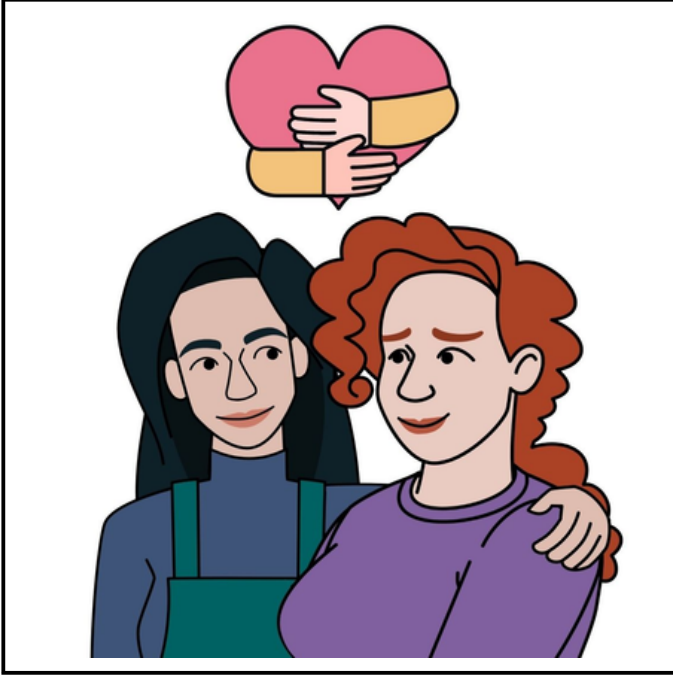
ئه‌م کرده‌وانه‌نایاسایین.

دامه‌زاندنی په‌یوه‌ندی سیکیکی له به‌رامبه‌ر
پیدانی دیاری، مه‌ی، ماده‌ی هۆشبه‌ر، یان
پاره‌به‌لایه‌نی به‌رامبه‌ر پیی ده‌وتریت
ئیس‌تغلا‌لکردنی سیکیکی.

ئه‌م کرده‌وانه‌نایاسایین.

رەزامەندی سېكسى و ياسا لە سكۆتلەندا

پېويست ناكات بەرگەى ئەمە بگرن. ئەگەر
كەسېك ھەولېدا سېكس لەگەلت بكات
بەجى رەزامەندى تۆ، پېويستە بە كەسېكى
پېگەيشتوو و متمانەپېكراو بلييت.

دەتوانن يارمەتى لە قەيرانى دەستدرېژى
سېكسى سكۆتلەندا وەر بگرن. دەتوانن
ھەموو رۆژىك لە نېوان كاتژمېر 5ى بەيانى
تا نيوەى شەو پەيوەندى بگەن.

• تەلەفۆن: 08088010302

• كورتەنامە: 07537410027

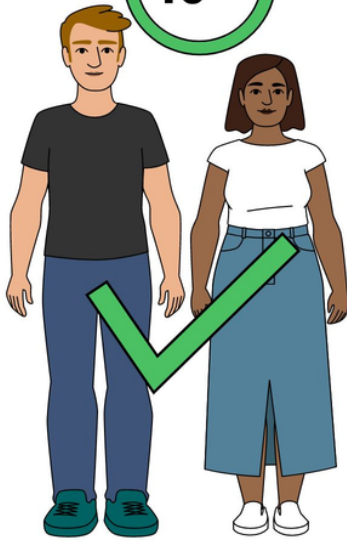
• ئيمەيل

support@rapecrisisscotland.org.uk

لە دۆخى مەترسیداردا، يان لە ئەگەرى
حالەتى فريಾಗوزارى پزىشكى، پەيوەندى
بگەن بە ژمارە 999.

16+

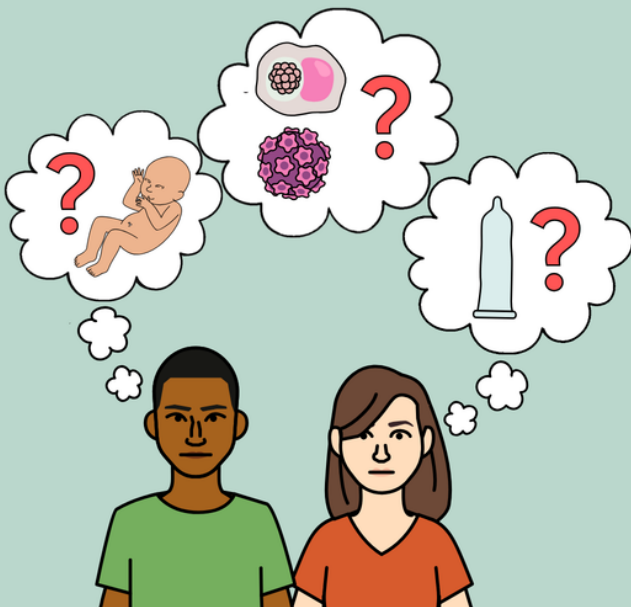

به پپى یاسای سکۆتلهندا، جووتبوونی
سیکسی تهنها بۆ ئه و کهسانه رینگه پیدراوه
که تهمه نیا 16 سال یان زیاتره.

به پپى ئهم یاسایه ههردوو لایه نی په یوهندی
سیکسی ده بێت ئاشنای ئهم چه مکهانه بن:

- سروشتی سیکس
- مهترسییه کانی ئه نجامدانی سیکس
- چۆن به سهلامهتی بمینیتهوه

لهوانهیه کهسانی خوار ته مه نی 16 سال
نه توانن بریاری باش بدن سه بارهت به
ئه نجامدانی سیکس و مانه وه له سهلامهتی.

سىڭىس و ياسا له سىڭىتلهندا

كهسانى خوار ته مهنى 13 سال ناتوانن برپار له سهر چالاكى سىڭىسى بدن. ئهم ياسايه بو ئهوه دانراوه كه مندا لان سه لامهت بن. ئهم ياسايه ئهم بابته تانه ده گريته وه:

- سىڭىس
- ههر جوړه دهست ليدانىكى سىڭىسى، له وانهش ماچكردن
- په يوه ندييه پو مانسيه كان

ته مهنى ياساي پره زامه ندى له سىڭىتله ندا 16 ساله. باشتروايه چاوه رى بكهيت تا لانى كه مته مهنه 16 سال ده بىت بو ئه وهى سىڭىس بكهيت.

كهسانى ته مهن 13 سال و سه روتر مافى ده ستر اگه يشتن به راويز كارى ته ندروستى سىڭىسى و رينمايى و خزمه تگوزاريه ته ندروستيه په يوه نديداره كان به ئازادى ههيه.

ئەم خزمەتگوزاریانە بە نهیڼی پېشکەش
ده کړيڼ.
ئەمەش بهو مانایه یه که ئەو زانیاریانە ی که
له ناوهنده خزمەتگوزاریه کان پېشکەشی
ده کهیت به نهیڼی ده مینیتته وه.

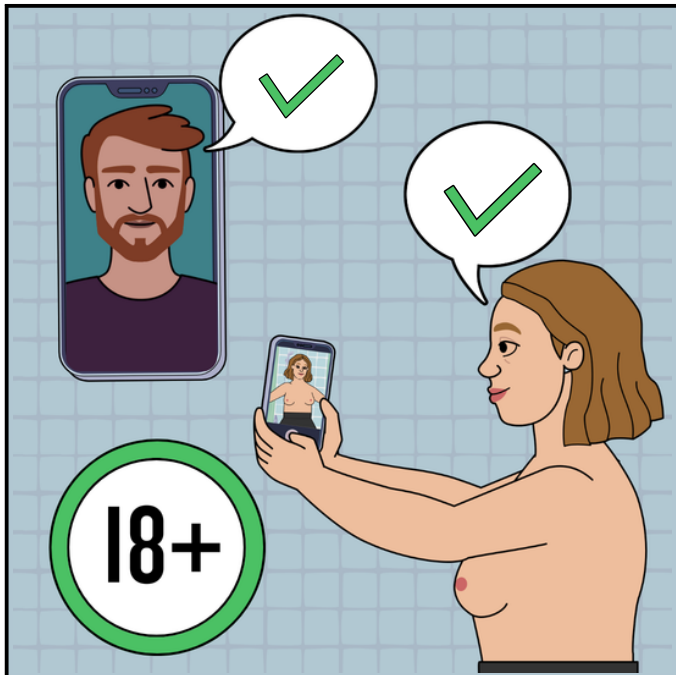
ئەگەر خزمەتگوزاریه که دیاری بکات که تۆ
له مه تر سیدایت یان پېویستت به یارمه تی
زیاتره، له وانه یه هه ندیک له زانیاریه کانتان
له گه ل که سانی پېشه یی تر دا هاوبه ش بکړيڼ
بۆ ئەوه ی سه لامهت بن.

بۆ دۆزینه وه ی خزمەتگوزاریه ک له نزیک
خۆت، سه ردانی ئەم لینکه بکه ن:
www.healthyrespect.co.uk/etu/find-sexual-health-services-near-me

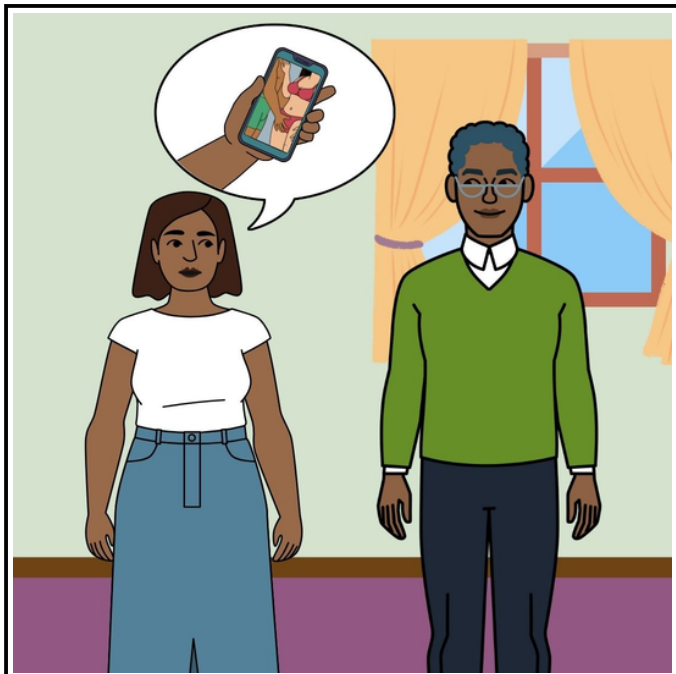

گرتنى ويڭەي پرووتى يان فىلمى كەسىكى
خوار تەمەنى 18 سال، و بلاو كوردنەو يان
هەلگرتنى ئەو جۆره ويڭە يان فىلمانە
ناياسايىيە.

ئەگەر تەمەنت لە سەرووى 18 سالەو بوو،
بلاو كوردنەو يان فىلمى بەشە
تايبەتەكانى جەستە پيويستى بە رەزامەندى
كەسى پەيوەندىدار هەيە.

ئەم ويڭانە هەندىك جار پيڭان دەوترىت
'پرووتى'.

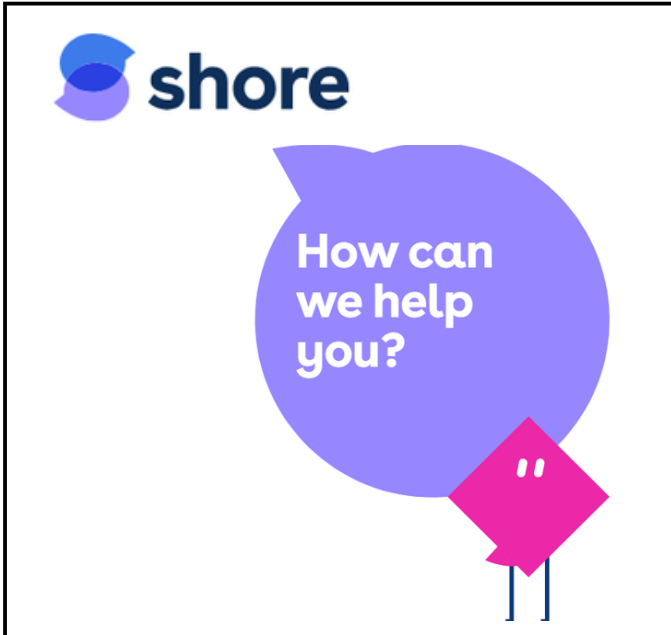

ئەگەر هەر نىگەرانييەك يان كيشەيەكت
هەبوو سەبارەت بە بلاو كوردنەو يان بينىنى
ويڭەي پرووتى بە شيۆەي ئونلاين، دەتوانىت
داواي ئامۆژگارى لەم كەسانە بكەيت.

سىكس و ياسا له سكوتهلندا - ئونلاين

ئەگەر ھەر پرسىارىك يان نىگەرانييە كتان
ھەيە سەبارەت بە سوو كايە تىكرىدن بە ئونلاين
يان ھەراسان كىردى زارەكى ئونلاين،
CEOP (بەرەنگار بوونەو ھى ئىستىغلا لىكردى
مىندالان و بىياتنانى سەلامەتى ئونلاين)
دەتوانىت يارمەتت بىدات.
بابەتەكە راپورت بىكە بۇ
www.ceop.police.uk/safety-centre

ئەگەر نىگەرانى بىر كىردنەو، ھەست يان
رەفتارە سىكسىيە كانى خۆت يان كەسانى
دىكەيت، دەتوانىت داواى يارمەتى لە
shorespace.org.uk بىكەيت

Shore شوئىنىكى سەلامەتى ئونلاينە كە بۇ
ھەرزەكاران دروستكراو.

ئەو كەسانەى كە نابىت سىكس لە گەل يە كتر بكن

بەپپى ياساى سكوتهندا، هەندىك كەس
سىكسكردن لە گەل يە كتر قەدەغە كراون.
ئەم ياسايانە بۆ ئەوەى تۆ و ئەوانى تر
سەلامەت بن.

لە سكوتهندا سىكسكردن لە گەل خزمەكان
قەدەغەيە. زاراوەى "خزمەكان" برىتيە لە:
• دايكان و باوكان
• برايان خوشك
• خالە/مام
• باپىرە/داپىرە
• سەرپەرشتىار
• خزمەكان

لە سكوتهندا سىكسكردن لە گەل منداڵان
ناياسايە. "منداڵ" واتە هەر كەسىك كە
تەمەنى 12 ساڵ و كەمتر بىت.

ئەم ياسايە بۆ ئەوە دانراوە كە منداڵان
سەلامەت بن.

ئەو كەسانەى كە نابىت سىكس لە گەل يە كتر بكن

ئەگەر كەسك كە بەرپر سيارە لە
چاودىر كىردنت، بىهوت سىكس لە گەلت
بكات، ئەو پىشلىكردنى ياسا دەبىت.

بۆ نموونە:

- كرىكارى پشتىوانى يان سەرپر شتار
- پەرستارىك
- پزىشكىك

ئەگەر مامۆستايە ك يان هەر ستافى
قوتابخانەىە ك بىهوت سىكس لە گەلت
بكات، ئەو ياسا شكاندنە.

كارمەندانى گروپكى پىشەىى يان كات
بەسەربردن، وەك يانەىە كى وەرزشى يان
گروپى گەنجان، پەيوەندى سىكسى لە گەلتدا
بكن، پىچەوانەى ياسايە.

نیگه رانییه کانت له گه‌ل که سیکدا باس بکه که متمانه‌ت پییانه

ئه گهر ههریه کییک له‌م که‌سانه سیکسی له‌گه‌ل
تۆدا کردوو هه‌وێ سیکسی داوه،
پیویسته بابه‌ته که بۆ که‌سیک رابگه‌یه‌نیت که
متمانه‌ت پیی هه‌یه.

ده‌توانن یارمه‌تی له‌م که‌سانه‌ی خواره‌وه
وه‌ربگرن:

- کرێکاری پشتیوانی
- په‌رستار یان پزیشک
- ئه‌فسه‌ریکی پۆلیس

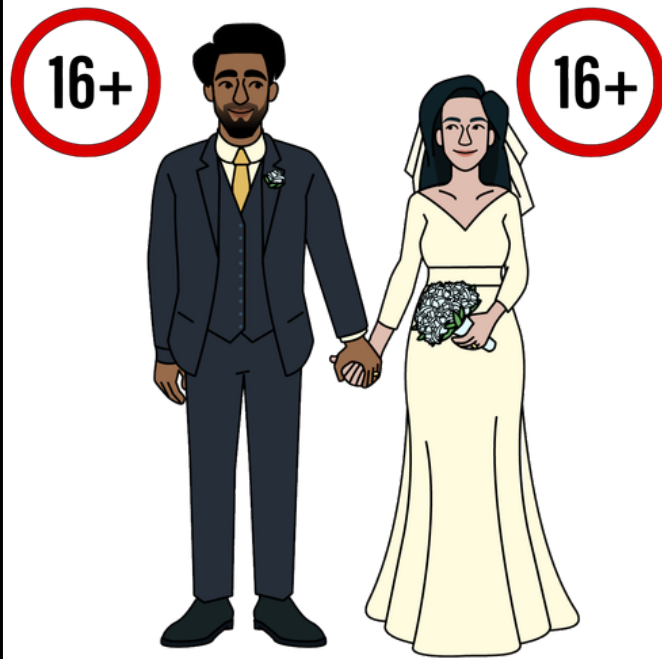

بۆ وه‌رگرتنی ئامۆژگاری په‌یوه‌ندی بکه‌ن به
هێلی منداڵه‌وه:

- ته‌له‌فۆن: 08001111
- هه‌روه‌ها ده‌توانیت به‌ شیوه‌ی ئۆنلاین
له‌ گه‌ل راوێژکاریک قسه‌ بکه‌یت

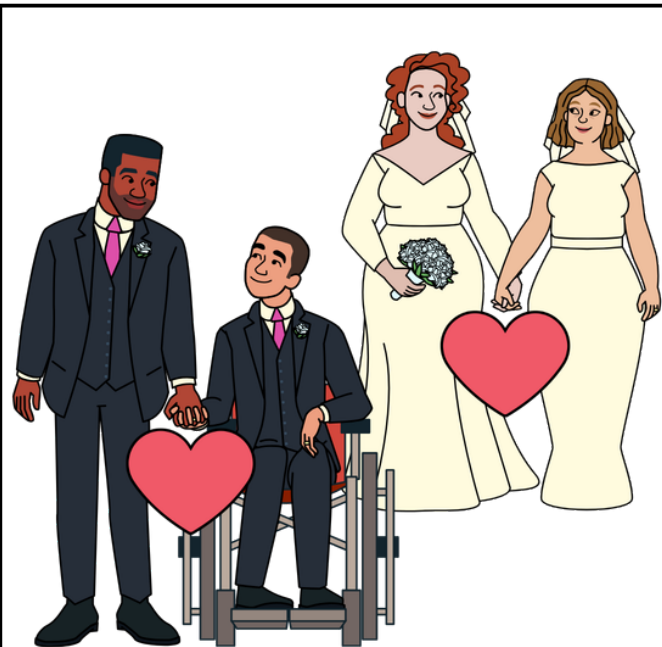

ئه‌م QR کۆده‌ سکان
بکه‌ بۆ ئه‌وه‌ی له‌ گه‌ل
راوێژکاریک قسه‌ بکه‌یت.

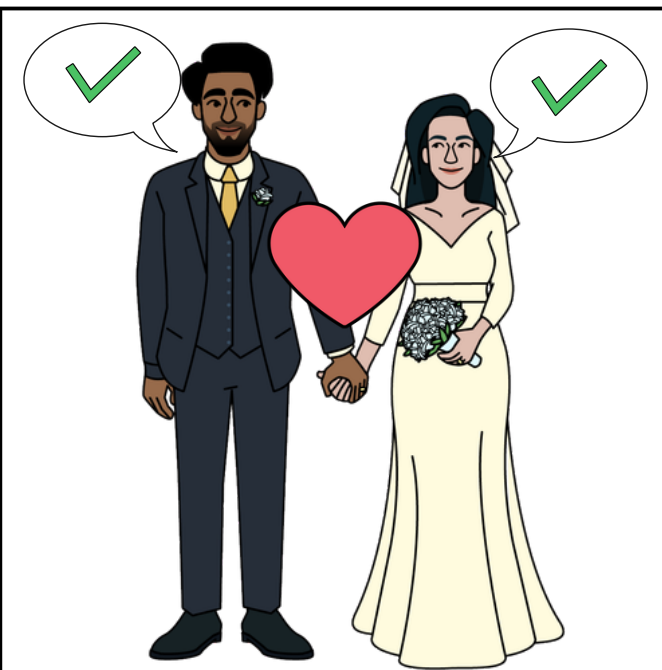
له سکوۆتلهندا هاوسەر گیری بۆ کهسانی
خوار ته مه نی 16 ساڵ قه ده غه یه.

هه ردوو لایه نی هاوسەر گیری به که ده بیّت
ته مه نیان له 16 ساڵ که متر نه بیّت.

به پپی یاسای سکوۆتلهندا ده توانیت
په یوهندییه کی سۆزداری و سیکی له گه ل
کهسانی هاوړه گه زبازدا هه بیّت.

ده توانیت هاوسەر گیری له گه ل که سیکی
هاوړه گه زباز بکه یت.

هه ردوو لایه نی هاوسەر گیری به که ده بیّت به
هاوسەر گیری به که رازی بن.

له سکوۆتلهندا ناچار کردنی خه لک بۆ
هاوسەر گیری قه دهغهیه.

به پپی یاسای سکوۆتلهندا، په یوهندی سیکیسی
په یوهسته به ره زامهندی هاوسەر
(هاوسەر گیری).

قه دهغهیه هاوسه ره کهت به زور یان فشار
بخه یته سهر بۆ ئه وهی سیکیس بکات.

ئه گهر که سیک هه وڵی ناچار کردنی
هاوسه رگیریت ده دات، پتویسته له گه ل که سیک
قسه بکه یت که متمانه ت پییه تی.

ئه گهر که سیک هه وڵی ئه وه ده دات به زور
هاوسه رگیریت بکات، ئه وابه ته که بۆ پۆلیس
رابطه یه نه.

له بارودۆخی مه تر سیداردا په یوهندی بکه ن به
ژماره 999 و داوای ده ستیوه ردانی پۆلیس بکه ن.

له کوی یارمه تی وهر بگرین

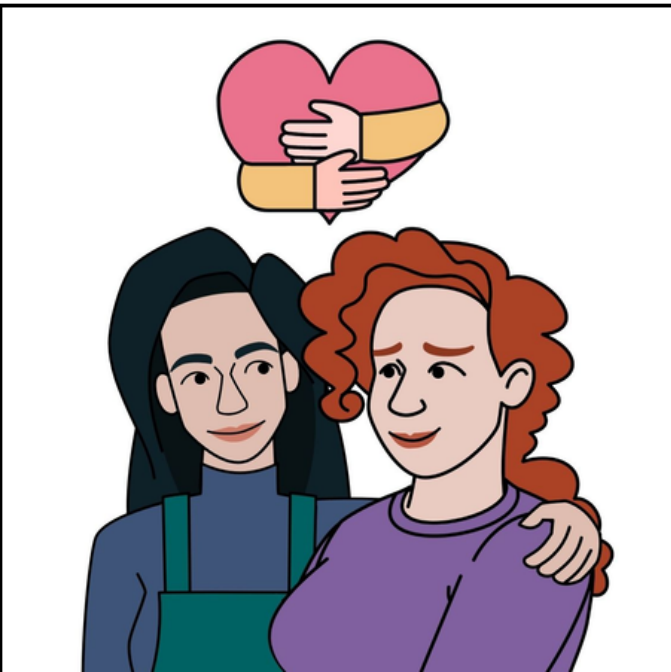

ههروهه پشگیری 24 کاترمیر له رۆژیکدا، 7 رۆژ له ههفتهیه کدا له هیلی یارمه تی "ئازاردانی خیزانی" (Domestic Abuse) و "هاوسهرگیری زۆرهملی" (Forced Marriage Helpline) سکۆتلهندا بهردهسته.

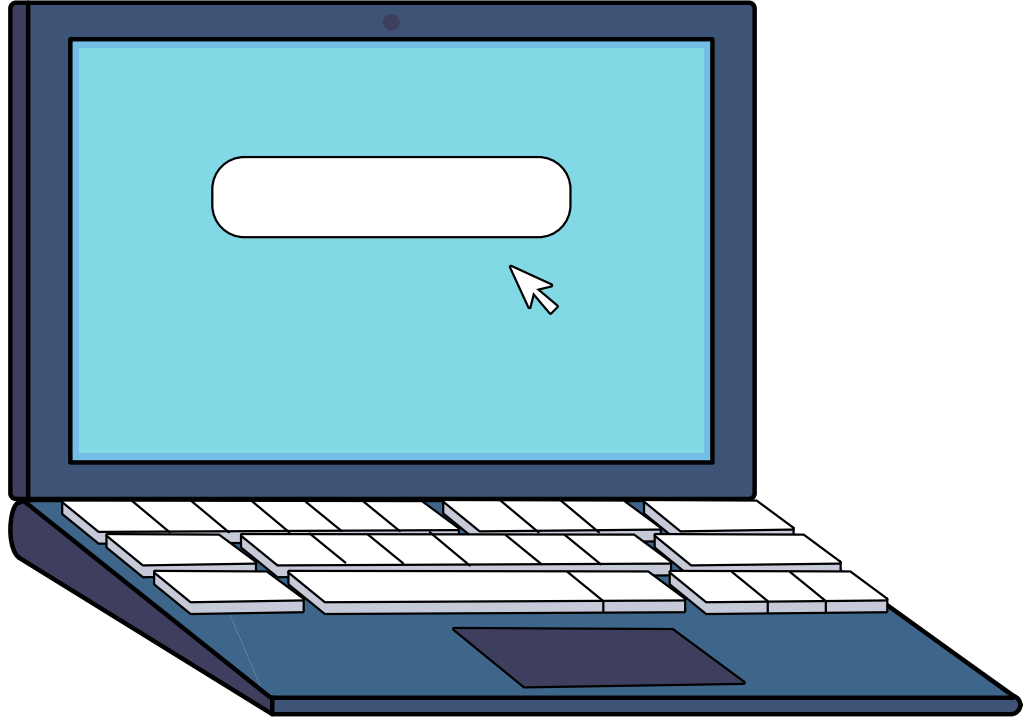
تهلهفون: 08000271234
کورته نامه: 07401288595

ئه گهر قوربانی دهستدریژی سیکسی (ههراسانکردنی سیکسی) و نازانیت چی بکهیت و پروو له کوی بکهیت. دهتوانیت په یوهندی به خزمه تگوزاری هه ماههنگی وهلامدانه وهی دهستدریژی سیکسی (SARCS) بکهیت. خزمه تگوزارییه کانی ئهم سهنتهره ههموو رۆژیکی ههفته و به درێژایی کاترمیر پیشکesh دهکریت تهلهفون 08001488888. په یوهندیکردن بهم سهنتهره وه به خوراییه.

ههموو کهسیک له سکۆتلهندا مافی ئه وهی ههیه ههست به سهلامه تی و دوور له زیان بکات.

بۆ بینینی وهشانی ویی ئەم رێنماییه و زانیاریه زیاده کانی ئاسان
بۆ خویندنه وه سه بارهت به په یوه ندییه کان، سیکسیهت، جهسته ی
مرۆف و زۆر شتی تر، سهردانی ئەم لینکه بکهن:
www.healthyrespect.co.uk/etu

دهتوانیت ئەم QR کۆده سکان بکهیت بۆ ئەوهی بچیته ئەم
لاپه رهیه:

